

Brüssel, 19.8.2020
COM(2020) 383 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

nõukogu 12. juuli 2016. aasta direktiivi (EL) 2016/1164, millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad (muudetud nõukogu 29. mai 2017. aasta direktiiviga (EL) 2017/952, millega muudetakse direktiivi (EL) 2016/1164 kolmandate riikidega seotud hübriidsete ebakõlade osas) rakendamise kohta

1. Sissejuhatus

Nõukogu 12. juuli 2016. aasta direktiivis (EL) 2016/1164¹, millega nähakse ette siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside vastased eeskirjad, mida on muudetud nõukogu 29. mai 2017. aasta direktiiviga (EL) 2017/952², millega muudetakse direktiivi (EL) 2016/1164 kolmandate riikidega seotud hübriidsete ebakõlade osas (edaspidi „maksustamise vältimise vastane direktiiv“), on sätestatud ELi meetmed agressiivse maksuplaneerimise kõige levinumate vormide käsitlemiseks, kehtestades miinimumstandardid, mis tuleks kõigis liikmesriikides lisada äriühingu tulumaksu käsitlevatesse õigusaktidesse.

Maksustamise vältimise vastase direktiiviga tagatakse liikmesriikide maksubaasile miinimumkaitse, ühtne ja järjepidev lähenemisviis maksustamise vältimisele kogu siseturul ning mõningate Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD)/G20 poolt maksubaasi õõnestamise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) vastase algatuse raames antud soovitude koordineeritud rakendamine. Maksustamise vältimise vastase direktiiviga nähakse ette meetmed viies konkreetsetes valdkonnas, mille rakendamist liikmesriikidelt nõutakse: intresside mahaarvamise piirang, lahkumismaks, välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad eeskirjad, eeskirjad hübriidsete ebakõlade käsitlemiseks ja üldine kuritarvituste vastane reegel.

1.1. Ülevõtmise ajakava

Peamised³ maksustamise vältimise vastase direktiivi ülevõtmise ajakava nõuded on järgmised.

Meede	Ülevõtmise tähtaeg	Kohaldamise kuupäev
Intresside mahaarvamise piirang, üldine kuritarvituste vastane reegel ja välismaine kontrollitav äriühing	31. detsember 2018	1. jaanuar 2019
Lahkumismaks, hübriidsed ebakõlad (v.a ümberpööratud hübriidsed ebakõlad)	31. detsember 2019	1. jaanuar 2020
Ümberpööratud hübriidsed ebakõlad (kolmandate riikidega)	31. detsember 2021	1. jaanuar 2022

1.2. Aruanne

Maksustamise vältimise vastase direktiivi artikli 10 kohaselt peab komisjon 9. augustiks 2020 hindama maksustamise vältimise vastase direktiivi, eelkõige intresside mahaarvamise piiranguid käsitlevate sätete rakendamist, ning esitama selle kohta nõukogule aruande. Erandina peab komisjon hindama hübriidseid ebakõlaid puudutavaid sätteid 1. jaanuariks 2022.

¹ ELT L 193, 19. juuli 2016, lk 1

² ELT L 144, 7. juuni 2017, lk 1

³ Maksustamise vältimise vastase direktiivi artikli 11 lõikega 6 nähakse teatavatele liikmesriikidele ette erand seoses intresside mahaarvamise piiranguga (täpsemad üksikasjad punktis 2.1); artikli 11 lõikega 4 nähakse Eestile ette teatavad erandid seoses lahkumismaksuga.

Käesolev aruanne on esimene samm maksustamise vältimise vastase direktiivi mõju hindamises ja selles antakse ülevaade maksustamise vältimise vastase direktiivi varajaste kohaldatavate meetmete (intresside mahaarvamise piiramine, üldine kuritarvituste vastane reegel, välismaised kontrollitavad äriühingud) rakendamisest liikmesriikides⁴. Järgmise sammuna esitatakse põhjalik hindamisaruanne maksustamise vältimise vastase direktiivi meetmete kohta, sealhulgas ülevaade nende maksustamise vältimise vastase direktiivi meetmete rakendamisest, mida käesolev aruanne ei hõlmanud.

2. Meetmete kirjeldus, sealhulgas valikuvõimalused ja mõned liikmesriikidele kättesaadavad lähenemisviisid

Maksustamise vältimise vastase direktiivi meetmete ülevõtmisel on lubatud teatavad ettenähtud valikuvõimalused. Kuna maksustamise vältimise vastane direktiiv on miinimumstandardite direktiiv, võimaldab see liikmesriikidel direktiivi ülevõtvates riiklikes õigusaktides ette näha ka piiravama korra, kui direktiivi enda tekstis ette on nähtud, eeldusel et vastavad meetmed on siseturu põhivabadustega kooskõlas. Käesolevasse punkti on lisatud ka ülevaade märkimisväärsematest juhtudest, kus liikmesriigid on oma siseriiklikes õigusaktides sätestanud rangemad meetmed.

2.1. Intresside mahaarvamise piirang

Intresside mahaarvamise piirang (maksustamise vältimise vastase direktiivi artikkel 4) piirab maksumaksja ülejäävate (neto) laenukasutuse kulude mahaarvamise õigust 30 % ulatuses maksumaksja maksustatavast tulust enne intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelse kasumi mahaarvamist (EBITDA). Lisaks sellele reeglile võivad liikmesriigid kehtestada kontsernisestest võlakohustuste rahastamise vastased sihipärased eeskirjad, näiteks alakapitaliseeritust käsitlevad eeskirjad.

Liikmesriigid võivad intresside mahaarvamise piirangu kohaldamisel arvesse võtta kõigi samas liikmesriigis asuvate kontserni üksuste üldist olukorda, sealhulgas üksuse eraldi maksustamise süsteemi, ja võimaldada üksustevahelist kasumi või intressisumma ülekandmist kontserni piires.

Maksustamise vältimise vastases direktiivis nähakse ette, et erandina artiklist 4 võivad liikmesriigid, kes on kehtestanud 8. augustil 2016 maksubaasi õonestamise ja kasumi ümberpaigutamise riskide ärahoidmiseks sihipärased siseriiklikud eeskirjad, mis on artiklis 4 sätestatud intresside mahaarvamise piiranguga samavõrra tulemuslikud, kohaldada neid sihipäraseid eeskirju kuni BEPSi aruande 4. meetmega seotud miinimumstandardit käsitleva OECD liikmete vahelise kokkuleppe ametlikul veebisaidil avaldamise kuupäevale järgneva esimese täieliku majandusaasta lõpuni, kuid hiljemalt kuni 1. jaanuarini 2024.⁵

---

⁴ Kuna Ühendkuningriik ei ole praegu ELi osa, ei hõlma käesolev aruanne maksustamise vältimise vastase direktiivi rakendamist Ühendkuningriigis. Maksustamise vältimise vastase direktiivi vastuvõtmise ajal kuulus Ühendkuningriik ELi ja kuni Ühendkuningriigi lahkumisele järgneva üleminekuperioodi lõpuni kohaldatakse direktiivi Ühendkuningriigis endiselt.

⁵ Lisateave punktis 4.3.

a) *Ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise tase EBITDAs.*

Liikmesriigid võivad soovi korral vähendada piirmäära alla 30 %.

b) *Vähese tähtsusega või safe-harbour-künnise kohaldamine, st ülejääva laenukasutuse kulu täielik mahaarvamine kuni künniseni*

Eeskirjadest tuleneva haldus- ja eeskirjade järgimise koormuse vähendamiseks ilma nende tõhusust oluliselt vähendamata nähakse artiklis 4 ette, et liikmesriikidel on lubatud ette näha *safe harbour*-põhimõte. See tähendab, et ülejääva laenukasutuse kulu mahaarvamise piirmäär tohib küündida kindlaks määratud 3 miljoni euro suuruse summani, olenemata sellest, milline on EBITDA suhtarvul põhinev mahaarvamise määr. Liikmesriigid võivad vähendada kindlaksmääratud künnist, et tagada oma siseriikliku maksubaasi kõrgem kaitsetase.

c) *Mahaarvamise tase eraldiseisvate üksuste puhul*

Kuna maksubaasi õõnestamine ja kasumi ümberpaigutamine toimub põhimõtteliselt ülemääraste intressimaksete kaudu peamiselt seotud üksuste vahel, lubatakse artikliga 4 liikmesriikidel jätta intresside mahaarvamise piirangu kohaldamisalast välja eraldiseisvad üksused, arvestades et maksustamise vältimise riskid on väikesed (st üksused, mille suhtes ei kohaldata siirdehindu).

d) *Laenukasutuse kulu, mis on tekkinud laenudelt, mille lepingud sõlmiti enne 17. juunit 2016*

Selleks et hõlbustada üleminekut maksustamise vältimise vastase direktiivi intresside mahaarvamise piirangule, lubatakse artikliga 4 liikmesriikidel näha ette varasemate õiguste kaitse klausli, mis hõlmaks varem olemasolevad laenud sellises ulatuses, kuivõrd nende tingimusi hiljem ei muudeta. Mis tahes tingimuste hilisema muutmise korral ei kohaldataks varasemate õiguste kaitse klauslit ühegi laenusumma suurendamise või laenu kestuse pikendamise suhtes, vaid see oleks piiratud laenu algsete tingimustega.

e) *Laenukasutuse kulud laenudele, mida kasutatakse pikaajaliste avaliku sektori taristuprojektide rahastamiseks Euroopa Liidus*

Võttes arvesse, et pikaajaliste avaliku sektori taristuprojektide rahastamiskokkulepete puhul on maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise riskid väikesed või olematud, võivad liikmesriigid jätta artikli 4 kohaste intressi mahaarvamise piirangute kohaldamisalast välja selliste projektide rahastamiseks kasutatavatelt laenudelt tekkinud ülejääva laenukasutuse kulu. Selle võimaluse kasutamiseks peab projekti teostaja, laenukasutuse kulu, vara ja tulu asukoht olema liidus.

f) *Kui maksumaksja on finantsaruandluse eesmärgil konsolideeritud kontserni liige, on tal suurem mahaarvamisõigus järgmiste reeglite alusel; kas:*

f.1. *„omakapitali erandi“ reegel maksustamise vältimise vastase direktiivi artikli 4 lõike 5 punkti a alusel või*

f.2. *„kontserni suhtarvu“ reegel maksustamise vältimise vastase direktiivi artikli 4 lõike 5 punkti b alusel.*

Kui maksumaksja kuulub konsolideeritud raamatupidamiskontserni, võib kontserni ülemaailmse tasandi võlakooormust arvesse võtta selleks, et lubada ülejääva laenukasutuse kulu suuremat mahaarvamist. Selleks võivad liikmesriigid ette näha, et maksumaksjale antakse õigus kasutada ühte kahest lähenemisviisist.

Esimese lähenemisviisi puhul võib liikmesriik sätestada eeskirjad omakapitali erandi sätte kohta, mille puhul intresside mahaarvamise piirangut ei kohaldata, kui maksumaksja tõendab, et tema omakapitali ja koguvara suhe on ligikaudu võrdne kontserni vastava suhtega või sellest suurem.

Teise lähenemisviisi puhul võivad liikmesriigid lubada maksumaksjatel maha arvata suurema ülejääva laenukasutuse kulu, lähtudes kontserni üldisest ülemaailmse tasandi võlakooormusest kolmandate isikute ees.

g) Liikmesriigid võivad ette näha sätted selleks, et:

g.1. kanda ilma ajalise piiranguta edasi ülejääva laenukasutuse kulu, mida ei saa jooksva maksustamisperioodil maha arvata;

g.2. kanda ülejääv laenukasutuse kulu, mida ei saa jooksva maksustamisperioodil maha arvata, ilma ajalise piiranguta edasi ja kuni kolme aasta võrra tagasi, või

g.3. kanda ilma ajalise piiranguta edasi ülejääva laenukasutuse kulu ja maksimaalselt viie aasta võrra edasi kasutamata intressisumma, mida ei saa jooksva maksustamisperioodil maha arvata.

Selleks et vähendada maksumaksja kasumlikkuse volatiilsust, võivad liikmesriigid lubada tasaarvestamata laenukasutuse kulu või intressisumma edasi- või tagasikandmist. Liikmesriigid võivad kehtestada sellise üle- või tagasikandmise suhtes tähtaja, et tagada kõrgem kaitsetase.

h) Seisukoht finantsettevõtjate suhtes

Ehkki üldise arusaama kohaselt tuleks ka finantsettevõtjate, st finantsasutuste ja kindlustusandjate suhtes kohaldada intresside mahaarvamisel piiranguid, on samuti üldteada, et neil kahel sektoril on eriomased tunnused, mis nõuavad enam kohandatud lähenemisviisi. Võttes arvesse, et kõnealuses valdkonnas ei ole rahvusvahelise ja liidu tasandi arutelud veel piisavaid tulemusi andnud, ei olnud finants- ja kindlustussektoris konkreetseid eeskirju võimalik kehtestada. Seega on liikmesriikidel lubatud artikli 4 kohaldamisalast välja jätta teatavad ELi tasandil reguleeritavad finantsettevõtjad.

2.2. Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlev eeskiri

Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitleva eeskirjaga (maksustamise vältimise vastase direktiivi artiklid 7 ja 8) omistatakse madala maksumääraga maksustatava kontrollitava tütarettevõtja või püsiva tegevuskoha tulu emaettevõtjale või peakontorile. Emaettevõtja või peakontori selliselt saadud tulu maksustatakse riigis, kus ta on

maksuresident juhul, kui tegelikult tasutud äriühingu tulumaks, mida kontrollitav üksus / püsiv tegevuskoht maksab oma tulult, on väiksem kui selle äriühingu tulumaksu summa, mida oleks makstud samalt kasumilt omamaise maksumaksja/emaettevõtja liikmesriigis, ja tegelikult tasutud äriühingu tulumaksu summa, mida üksus / püsiv tegevuskoht on maksnud lähteriigis, vaheline erinevus.

a) Teatavate tulukategooriate maksustamine (artikli 7 lõike 2 punkt a) või kunstlikult tütarettevõtjale / püsivale tegevuskohale omistatud tulu maksustamine (artikli 7 lõike 2 punkt b)

Liikmesriigid võivad valida sellised välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevad eeskirjad, mis hõlmavad kas konkreetseid tulukategooriaid või piirduvad tuluga, mis on tütarettevõtjale / püsivale tegevuskohale kunstlikult omistatud.

Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade valikuvõimalusega A nähakse ette, et teavad varem kindlaksmääratud välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid puudutavad jaotamata passiivse tulu kategooriad (nt dividendid, intressid, litsentsitasud ja finantstegevusest saadav tulu) omistatakse maksumaksjale (emaettevõtja/peakontor). Valikuvõimaluse A alla arvatav tulu arvutatakse selle liikmesriigi eeskirjade kohaselt, kus maksumaksja on maksuresident, ja lähtudes tema osalusest välismaises kontrollitavas äriühingus.

Valikuvõimalusega B nähakse ette, et välismaise kontrollitava äriühingu jaotamata tulu, mis on saadud fiktiivsetest skeemidest, mille põhieesmärk saada maksueelis, omistatakse maksumaksjale (emaettevõtja/peakontor). Välismaise kontrollitava äriühingu tulu jaotus arvutatakse kooskõlas turuväärtuse põhimõttega.

b) Valikuvõimaluse A rakendamisel on liikmesriikidel lubatud laiendada sisulistel põhjustel tehtava erandi sätet välismaistele kontrollitavatele äriühingutele, kes on residendid kolmandas riigis, mis ei ole Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingu osaline, või kelle asukoht on seal.

Põhivabaduste järgimiseks nähakse artiklis ette sisulistel põhjustel tehtav erand, mille eesmärk on piirata liidus (ja EMPs) eeskirjade mõju juhtumitega, kus välismaisel kontrollitaval äriühingul puudub sisuline majandustegevus. Liikmesriigid võivad seda erandit laiendada kolmandatele riikidele.

c) Valikuvõimaluse A rakendamisel on liikmesriikidel lubatud mitte käsitada üksust / püsivat tegevuskohta välismaise kontrollitava äriühinguna, kui üks kolmandik või vähem tema tulust kuulub varem kindlaksmääratud tulukategooriatesse.

Halduskoormuse ja nõuete täitmisega seotud kulude piiramiseks võivad liikmesriigid vabastada teatud vähest kasumit teenivad või väikese kasumimarginaaliga üksused, kellest tulenev maksustamise vältimise oht on väiksem.

d) Valikuvõimaluse A rakendamisel on liikmesriikidel lubatud mitte käsitada finantsettevõtjaid välismaise kontrollitava äriühinguna, kui üks kolmandik või vähem

varem määratletud kategooriatesse kuuluvast tulust saadakse tehingutest maksumaksja või tema sidusettevõtjatega.

Halduskoormuse ja nõuete täitmisega seotud kulude piiramiseks on liikmesriikidel lubatud mitte käsitada teatud ELi tasandil reguleeritud finantsettevõtjaid välismaise kontrollitava äriühinguna, kui üks kolmandik või vähem varem määratletud kategooriatesse kuuluvast tulust saadakse tehingutest maksumaksja või tema sidusettevõtjatega. Selle põhjus on asjaolu, et selliste ettevõtjate puhul on maksustamise vältimise oht väiksem.

e) Valikuvõimaluse B rakendamisel on liikmesriikidel lubatud jätta eeskirjade kohaldamisalast välja üksus või püsiv tegevuskoht:

e.1. mille bilansiline kasum ei ületa 750 000 eurot ja ärituluga mitteseotud tulu ei ületa 75 000 eurot; või

e.2. mille bilansiline kasum ei ületa maksustamisperioodi jooksul 10 protsenti tegevuskuludest.

Halduskoormuse ja nõuete täitmisega seotud kulude piiramiseks võivad liikmesriigid vabastada teatud vähest kasumit teenivad või väikese kasumimarginaaliga üksused, kellest tulenev maksustamise vältimise oht on väiksem.

f) Välismaise kontrollitava äriühingu laiem määratlus

Liikmesriigid võivad välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid määratledes järgida artiklis 7 sätestatud laiemat lähenemisviisi, näiteks vähendada kontrollimise künnist või kasutada võrreldes tegelikult tasutud äriühingu tulumaksuga kõrgemat künnist koos äriühingu tulumaksuga, mis oleks tulnud tasuda maksumaksja liikmesriigis.

g) Valge, halli või musta nimekirja kasutamine

Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlevate eeskirjade siseriiklikusse õigusesse ülevõtmisel on liikmesriikidel lubatud kasutada kolmandate riikide valget, halli või musta nimekirja, mille koostamise aluseks on teatavad maksustamise vältimise vastases direktiivis sätestatud kriteeriumid ja mis võivad sisaldada äriühingu tulumaksu määra taset, või kasutada selle alusel koostatud liikmesriikide valget nimekirja.

2.3. Üldine kuritarvituste vastane reegel

Üldise kuritarvituste vastase reeglina (maksustamise vältimise direktiivi artikkel 6) võideldakse nende kuritarvitavate maksutavadega, mida ei ole konkreetsete sätetega veel reguleeritud, ja see ei tohiks mõjutada kuritarvituste vastaste erireeglite kohaldamist. Maksustamise vältimise vastase direktiiviga nõutakse, et üldist kuritarvituste vastast reeglit kohaldataks kokkulepetele, mis on fiktiivsed, sest maksumaksjal peaks olema õigus valida oma majandustegevuse jaoks maksustamise seiskohalt tõhusaim ülesehitus. Hinnates seda, kas kokkulepet tuleks lugeda tegelikuks, võivad liikmesriigid kaaluda kõiki reaalseid majanduslikke põhjusi, sealhulgas finantstegevust.

2.4. Lahkumismaks

Lahkumismaksuga (maksustamise vältimise vastase direktiivi artikkel 5) tagatakse, et kui maksumaksja viib vara või oma maksuresidentsuse liikmesriigi maksujurisdiktsioonist välja, maksustab see riik tema territooriumil tekkinud mis tahes kapitalikasumi majandusliku väärtuse, isegi kui seda kasumit ei ole riigist lahkumise hetkeks veel realiseeritud. Kapitalikasum arvutatakse ülekantava vara turuväärtuselt vara riigist väljaviimise ajal (reaalturuväärtuse põhimõttel).

Euroopa Liidus tuleb käsitleda lahkumismaksu kohaldamist ja esitada tingimused, mis peavad olema täidetud selleks, et lahkumismaks oleks Euroopa Liidu õigusega kooskõlas. Sellistel juhtudel on maksumaksjatel õigus kas maksta kohe riigist lahkumisel tasumisele kuuluv kindlaksmääratud maksusumma või hajutada maksusumma kindla arvu aastate peale. Liikmesriigid võivad nõuda ajatatud tulumaksult intressi ja nõuda lahkumismaksu ajatamise tingimusena garantiid, kui on olemas tõendatav ja tegelik oht, et maksumaksja maksu ei tasu.

2.5. Hübriidsete ebakõlade reegel

Hübriidsete ebakõlade reegel (muutmisdirektiiviga kehtestatud maksustamise vältimise vastase direktiivi artiklid 9, 9a ja 9b) neutraliseerib hübriidsete ebakõlade kasutamise maksumõju. Hübriidsed ebakõlad on erinevused maksusüsteemide vahel, mida saab ära kasutada, et saavutada: i) topeltnmaksuvabastus; ii) topeltnmahaarvamine; iii) mahaarvamine ilma arvesse võtmiseta ja iv) maksustamata jätmine ilma arvessevõtmiseta. Need ebakõlad võivad hiljem põhjustada maksubaasi õõnestamist.

Maksustamise vältimise vastase direktiiviga nähakse ette eeskirjad, et võidelda hübriidsete ebakõlade vastu, mis tekivad ELi liikmesriikide vahel ja kolmandate riikidega, sealhulgas imporditud ebakõlad, ümberpööratud hübriidsed ebakõlad ja maksuresidentsusega seotud ebakõlad.

Maksustamise vältimise vastane direktiiv võimaldab teatud asjaoludel mõningat valikulisust mahaarvamisesest keeldumise kohaldamisalas maksja jurisdiktsioonis ja teatavate hübriidsete ebakõlade kohaldamisalast väljajätmises, mis tulenevad finantsinstrumendi alusel seotud ettevõttele intressi maksimisest kuni 31. detsembrini 2022.

3. Rakendamise ülevaade

Käesolevas osas antakse ülevaade sellest, kuidas liikmesriigid on rakendanud maksustamise vältimise vastase direktiivi eri meetmeid erandite, valikuvõimaluste ja eri lähenemisviiside alusel. Selle osa vormistus ja viited järgivad 2. osa vormistust ja viiteid.⁶

3.1. Intresside mahaarvamise piirang

Viide		
2.1.a	30 % EBITDAst	Alla 30 % EBITDAst
	22	1
2.1.b	3 miljonit eurot	Alla 3 miljoni euro

⁶ Tabelis esitatud eri võimalusi valinud liikmesriikide arv ei pruugi anda kokku 27, sest mõned liikmesriigid ei ole veel kõiki maksustamise vältimise vastase direktiivi meetmeid üle võtnud. Lisaks on riiklike rakendusmeetmete hindamine komisjonis veel pooleli.

	16	6
2.1.c	Eraldiseisva üksuse erand	Eraldiseisva üksuse erand puudub
	9	18
2.1.d	Välja arvatud enne 17. juunit 2016 antud laenud	Sealhulgas enne 17. juunit 2016 antud laenud
	9	18
2.1.e	Välja arvatud laenud avaliku sektori taristuprojektide rahastamiseks	Sealhulgas laenud avaliku sektori taristuprojektide rahastamiseks
	16	11
2.1.f	Omakapitali erand olemas	Kontserni suhtarvu reegel olemas
	8	6
2.1.g	Võimalus g.1 ajalise piiranguga või ilma	Võimalus g.3
	20	1
2.1.h	Välja arvatud finantsettevõtjad	Sealhulgas finantsettevõtjad
	17	10

3.2. Välismaiseid kontrollitavaid äriühinguid käsitlev eeskiri

Viide		
2.2.a	Valikuvõimalus A rakendatud	Valikuvõimalus B rakendatud
	16	10
2.2.b	Sisulistel põhjustel tehtava erandi sätet laiendati kolmandatele riikidele	Sisulistel põhjustel tehtava erandi sätet ei laiendatud kolmandatele riikidele
	10	5
2.2.c	rakendatud on vabastusklausel „üks kolmandik või vähem tulust“	ei rakendata vabastusklauslit „üks kolmandik või vähem tulust“
	12	3
2.2.d	finantsettevõtjate puhul on rakendatud vabastusklausel „üks kolmandik või vähem tulust“	finantsettevõtjate puhul ei ole rakendatud vabastusklauslit „üks kolmandik või vähem tulust“
	5	10
2.2.e	Ette on nähtud väikese bilansilise kasumi või kasumimarginaali vabastusklausel	Ette ei ole nähtud väikese bilansilise kasumi või kasumimarginaali vabastusklauslit

	7		3	
2.2.f	Välismaise kontrollitava äriühingu laiem määratlus		Välismaise kontrollitava äriühingu laiem määratlus puudub	
	17		10	
2.2.g	Valge nimekiri	Must nimekiri	Valge ja must nimekiri	Valge, hall või must nimekiri puudub
	1	7	1	18

3.3. Üldine kuritarvituste vastane reegel

Liikmesriikidel ei ole võimalik valikuvõimalusi kasutada ja liikmesriigid ei ole võtnud konkreetseid lähenemisviise üldise kuritarvituste vastase eeskirja ülevõtmisel, mis tuleks käesolevasse jakku lisada.

3.4. Lahkumismaks

Nagu on märgitud punktis 1.2, lisatakse maksustamise vältimise vastase direktiivi hindamisaruandesse ülevaade sellest, kuidas liikmesriikides lahkumismaksu rakendatakse.

3.5. Hübridsete ebakõlade reegel

Nagu on märgitud punktis 1.2, lisatakse maksustamise vältimise vastase direktiivi hindamisaruandesse ülevaade sellest, kuidas liikmesriikides hübriidsete ebakõlade reeglit rakendatakse.

4. Maksustamise vältimise vastase direktiivi ülevõtmise täielikkus ja vastavus liikmesriikides

4.1. Komisjoni kavandatud meetmed, et tagada maksustamise vältimise vastase direktiivi õigeaegne ja asjakohane rakendamine liikmesriikides

Nagu on teatatud 2016. aasta teatises „Komisjoni teatis – ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused“,⁷ võtab komisjon erinevaid meetmeid, et tagada ELi õiguse nõuetekohane rakendamine liikmesriikides. Need meetmed hõlmavad i) dialoogi liikmesriikidega ja nende abistamist suutlikkuse suurendamisel ning ii) ametlike rikkumismenetluste läbiviimist ELi õiguse rikkumise korral. Komisjon võttis mõlemat liiki meetmeid, et tagada maksustamise vältimise vastase direktiivi (ATAD 1) nõuetekohane rakendamine ja kohaldamine liikmesriikides. Komisjonil on kohustus vaadata teated läbi **kahes etapis**: i) teadete **täielikkus** ja ii) teatatud meetmete **vastavus** direktiividele.

4.2. „Suutlikkuse suurendamise“ meetmed, mis võeti enne maksustamise vältimise vastase direktiivi rakendamise tähtaega

Komisjon korraldas 2018. aastal liikmesriikide delegaatidega seminari, et arutada õigusküsimusi, mis tekkisid rakendusaktide koostamise ajal. See hõlmas liikmesriikide varem esitatud küsimuste arutamist komisjoni talituste ekspertidega.

⁷ ELT C 18, 19. jaanuar 2017, lk 10.

4.3. Ülevõtmise kontrollimine ja rikkumismenetlused seoses riiklikest rakendusmeetmetest teatamata jätmise või maksustamise vältimise vastase direktiivi puuduliku ülevõtmisega

Liikmesriigid peavad teatama riiklikest rakendusmeetmetest direktiivis sätestatud tähtaja jooksul (31. detsember 2018 kolmest meetmest teatamiseks: intresside mahaarvamise piirang, üldine kuritarvituste vastane reegel ja välismaine kontrollitav äriühing).

Kui rakendusaktidest ei teatata, algatab komisjon *ex officio* rikkumismenetluse vajalikest meetmetest teatamata jätmise korral (peagi pärast vastavates direktiivides sätestatud teadete tähtaega). Algatati 12 sellist menetlust (kümme 2019. aasta jaanuaris⁸ ja veel kaks 2019. aasta juulis⁹).

Praegu ei ole neli liikmesriiki veel täielikult täitnud oma kohustust võtta vastu rakendusmeetmed ja neist teatada.¹⁰ Kaheksa rikkumismenetlust lõpetati liikmesriikide nõuete täitmise tõttu.¹¹

Lisaks avas komisjon rikkumismenetlused liikmesriikide suhtes, kes ei teatanud lahkumismaksu¹² ja hübriidseid ebakõlasid puudutavatest¹³ riiklikest rakendusmeetmetest, mis oleks tulnud üle võtta 31. detsembriks 2019.

---

⁸ Ametlikud kirjad saadeti järgmistele riikidele: Belgia, Hispaania, Kreeka, Küpros, Läti, Portugal, Prantsusmaa, Taani, Tšehhi Vabariik ja Ühendkuningriik, millele järgnes põhjendatud arvamus Taanile 2019. aasta juulis (vt Euroopa Komisjoni 25. juuli 2019. aasta pressiteade INF/19/4251, punkt 13 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/et/inf_19_4251).

⁹ Austriale ja Irimaale saadeti ametlikud kirjad. Mõlemad menetlused puudutavad riiklikest rakendusmeetmetest teatamata jätmist seoses maksustamise vältimise vastase direktiivi artikliga 4 (intresside mahaarvamise piiramist puudutav meede), mille tulemusel esitati põhjendatud arvamus 2019. aasta novembris (vt Euroopa Komisjoni 27. novembri 2019. aasta pressiteade INF/19/6304, punkt 8 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/et/inf_19_6304). Kumbki riik ei teatanud sellistest meetmetest, kuigi komisjon ei pidanud nende maksustamise vältimise vastase direktiivi eelseid intresside mahaarvamise piiranguid „samavõrra tulemuslikeks“, vt komisjoni teatis „Meetmed, mida peetakse maksustamise vältimise vastase direktiivi artikli 4 kohaselt samavõrra tulemuslikeks“, ELT C 441, 7. detsember 2018, lk 1.

¹⁰ Austria, Hispaania, Iirimaa ja Taani.

¹¹ Menetlused lõpetati 2019. aasta juulis Belgia, Kreeka, Küprose, Portugali, Prantsusmaa, Tšehhi Vabariigi ja Ühendkuningriigi suhtes (vt Euroopa Komisjoni 25. juuli 2019. aasta pressiteade INF/19/4251, punkt 13 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/inf_19_4251) ning menetlus Läti suhtes lõpetati 2019. aasta oktoobris (otsusele ei lisatud pressiteadet).

¹² Ametlikud kirjad saadeti järgmistele riikidele: Hispaania, Kreeka, Läti, Portugal, Rumeenia ja Saksamaa.

¹³ Ametlikud kirjad saadeti järgmistele riikidele: Hispaania, Küpros, Kreeka, Läti, Poola, Rumeenia ja Saksamaa.

4.4. Praegune ülevaade olukorrast seoses ülevõtmise kontrollimisega

Maksustamise vältimise vastase direktiivi ülevõtmise kontrollimise tabel – ülevaade olukorrast – august 2020¹⁴:

Maksustamise vältimise vastane direktiiv	Intresside mahaarvamise piirang, üldine kuritarvituste vastane reegel ja välismaine kontrollitav äriühing		Lahkumismaks		Hübriidsed ebakõlad (1. tähtaeg)	
	Täielikkuse kontrollimine	Vastavuse kontrollimine	Täielikkuse kontrollimine	Vastavuse kontrollimine	Täielikkuse kontrollimine	Vastavuse kontrollimine
Belgia	OK	INFR				
Bulgaaria	OK					
Tšehhi Vabariik	OK					
Taani	INFR					
Saksamaa			INFR		INFR	
Eesti	OK					
Iirimaa	INFR					
Kreeka	OK	OK	INFR		INFR	
Hispaania	INFR		INFR		INFR	
Prantsusmaa	OK	OK				
Horvaatia						
Itaalia	OK					
Küpros	OK				INFR	
Läti	OK	OK	INFR		INFR	
Leedu	OK	OK				
Luksemburg	OK	INFR				
Ungari						
Malta	OK	OK				
Madalmaad						
Austria	INFR		OK	OK		
Poola	OK	OK			INFR	
Portugal	OK	INFR	INFR			
Rumeenia	OK		INFR		OK	OK
Sloveenia	OK	OK				
Slovakkia	OK	OK				
Soome	OK	OK	OK	OK		
Rootsi	OK	OK	OK	OK		

5. Edasine töö

Kuigi käesolev aruanne on esimene samm maksustamise vältimise vastase direktiivi mõju hindamises ja annab ülevaate maksustamise vältimise vastase direktiivi varajaste kohaldatavate meetmete rakendamisest liikmesriikides, on kavas avaldada direktiivi meetmete põhjalik hindamisaruanne, eelistatavalt 1. jaanuariks 2022. Sellise põhjaliku hindamisaruande lõpetamise ajakava sõltub teataval määral vajadusest vaadata maksustamise vältimise vastane direktiiv uuesti läbi, arvestades ELi või muud rahvusvahelist arengut aruteludes äriühingu tulumaksu tasumise vältimise tavade kohta.

¹⁴ Tabelis kasutatud lühendite selgitused: „OK“ – täielikkuse/vastavuse kontroll lõpetatud; „INFR“ – rikkumismenetlus on pooleli; „tühi lahter“ – tähistab pooleliolevat hindamist.